

The Holy See

Pāvesta Franciska
apustuliskā vizīte
Lietuvā, Latvijā un Igaunijā
2018. gada 22.–25. septembrī

HOMĪLIJA SVĒTAJĀ MISĒ

Kauņā, Santakos parkā
23. septembris 2018

[[Multimedia](#)]

Svētā Marka evaņģēlijā vesela sadaļa veltīta mācībai, kas domāta mācekļiem. Šķiet, ka pusceļā uz Jeruzalemi Jēzus vēlas, lai Viņa sekotāji – savējie – vēlreiz atjaunotu savu izvēli, apzinoties, ka šī sekošana ietvers pārbaudījumu un ciešanu brīžus. Evaņģēlists stāsta par šo laiku Jēzus dzīvē un atgādina, ka Viņš trīs reizes pasludinājis savas ciešanas, savukārt mācekļi trīskārt ir izrādījuši savu apjukumu un pretošanos, un Kungs ikreiz vēlējās tiem sniegt pamācību. Tikko klausījāties otro no šīm trim pamācībām (sal. *Mk* 9, 30–37).

Kristīgajā dzīvē atkal un atkal sastopamies ar krusta iezīmētiem brīžiem, un reizēm tie šķiet nebeidzami. Iepriekšējo paaudžu atmiņā sāpīgi iespaidies okupācijas laiks, izsūtīto bailes, nedrošība par tiem, kas neatgriezās, kauns par denunciaciju un nodevību. Gudrības grāmata mums stāsta par taisnīgo, kas tiek vajāts un piedzīvo apvainojumus un mokas tāpēc vien, ka ir labs (sal. *Gudr* 2, 10–20). Cik daudzi no jums šo fragmentu, kuru lasījām, varētu izstāstīt pirmajā personā vai attiecināt uz kāda radnieka dzīvesstāstu! Cik daudzi no jums ir pieredzējuši arī ticības šaubas, jo Dievs neatklājās, lai jūs aizstāvētu! Jo ar to, ka palikāt uzticīgi, nepietika, lai Viņš iejauktos jūsu vēstures gaitā. Kauņa pazīst šo realitāti. Visa Lietuva par to var liecināt ar šaušalām, vien dzirdot pieminam Sibīriju vai Viļņas un Kauņas geto, un var vienā balsī ar apustuli Jēkabu teikt, kā dzirdējām fragmentā no viņa vēstules, – tie iekāro, slepkavo, nogalina, skauž,

strīdas un karo (sal. Jk 4, 2).

Taču mācekļi negribēja, ka Jēzus tiem stāsta par ciešanām un krustu; tie neko negribēja zināt par pārbaudījumiem un mokām. Un svētais Marks atgādina, ka viņus interesēja kas cits, – ka tie mājupceļā strīdējās par to, kurš no viņiem ir lielāks. Brāļi un māsas, kāre pēc varas un goda ir visizplatītākais izturēšanās veids, kas raksturīgs tiem, kam neizdodas dziedināt savas vēstures atmiņu, un varbūt tieši tāpēc tie nav gatavi arī uzņemties pienākumu strādāt tagadnes labā. Tad tiek diskutēts par to, kuram bijis vairāk panākumu, kurš pagātnē bijis tīrāks un kuram ir lielākas tiesības nekā citiem uz privilēģijām. Tā mēs noliedzam savu vēsturi, “kas ir godpilna ar tās upuriem, cerību, ikdienas cīņu, dzīvi, kura nodzīvota, kalpojot un strādājot neatlaidīgās pūlēs” (*Evangelii gaudium*, 96). Tā ir neauglīga un tukša attieksme, kura atsakās piedalīties tagadnes celšanā, tādējādi zaudējot saikni ar mūsu ticīgās tautas pārciesto realitāti. Mēs nedrīkstam būt kā tie garīgie “eksperti”, kas spriež tikai pēc ārējā un visu laiku pavada, runājot par “to, kas būtu jādara” (sal. *Turpat*).

Jēzus, zinot, par ko mācekļi ceļā domājuši, piedāvā pretlīdzekli pret šīm varas cīņām un pret upura noraidīšanu, un, vēlēdamies piešķirt tam, ko sacīs, zināmu svinīgumu, Viņš apsēžas kā Skolotājs, pasauc tos un veic pravietisku žestu – nostāda centrā bērnu, mazu bērnu, kas parasti pelnīja sev kabatas naudu, darot darbus, kurus neviens cits negribēja veikt. Kuru Jēzus nostādītu vidū šeit šajā svētdienas rītā? Kuri ir vismazākie, visnabadzīgākie mūsu vidū, kuri mums jāuzņem 100 gadus pēc neatkarības iegūšanas? Kas ir tie, kam nav ko mums dot pretī, lai atlīdzinātu par mūsu pūlēm un izlīdzinātu mūsu noraidījumus? Varbūt mūsu pilsētas etniskās minoritātes vai bezdarbnieki, kuri spiesti aizceļot? Varbūt vientuļie sirmgalvji vai jaunieši, kuri neatrod dzīves jēgu, jo ir zaudējuši savas saknes? “Vidū” – tas nozīmē “vienādā attālumā”, tā, lai neviens nevarētu izlikties neredzam, lai neviens nevarētu teikt, ka “tā ir citu atbildība”, jo “es neredzēju” vai “biju pārāk tālu”. Bez izrādīšanās, bez vēlēšanās pēc aplausiem vai tiekšanās būt pirmajiem.

Viļņā bija Viļņas upe, kas savus ūdeņus iepludināja Nērē, zaudējot savu vārdu; šeit savukārt tā pati Nēre zaudē savu vārdu, ieplūstot Nemunā. Par to ir runa – būt “Baznīcai, kas iziet”, nebaidīties iziet pretim un dot sevi arī tad, kad šķiet, ka dodot mēs sevi aizliedzam mazāko un aizmirsto dēļ, to dēļ, kas dzīvo eksistences perifērijā. Un mēs zinām, ka šī iešana pretī dažos gadījumos prasīs apstāties, atstāt malā savas bailes un steidzamos darbus, lai spētu citiem ieskatīties acīs, ieklausīties viņos un būt līdzās tiem, kas palikuši ceļa malā. Reizēm būs jāizturas tāpat kā pazudušā dēla tēvam, kas paliek pie durvīm, gaidot viņa atgriešanos, lai atvērtu tam, tiklīdz būs klāt (sal. *Turpat*, 46), vai kā mācekļiem, kuriem jāapgūst tas, ka, rūpējoties par mazāko, uzņemam pašu Jēzu.

Tāpēc šodien mēs esam šeit, vēloties pa īstam uzņemt Jēzu Viņa sacītajos vārdos, Euharistijā un mazākajos. Uzņemt Viņu, lai mūsu atmiņā ienāktu izlīgšana un lai Viņš mūs pavadītu tagadnē ar tās izaicinājumiem un zīmēm, kas mums tiek dotas. Lai sekojam Viņam kā mācekļi! Jo nav nekā patiesi cilvēciska, kas nerastu atbalsi Kristus mācekļu sirdī. Tādējādi mēs kā savus izjutīsim mūsu

laikmeta cilvēku priekus un cerības, apbēdinājumus un raizes, it sevišķi to, kuri ir nabagi un cieš (sal. Vatikāna II koncils, *Gaudium et spes*, 1). Ņemot to par pamatu un kā Baznīcas kopienai esot dziļi solidārai ar cilvēkiem un viņu vēsturi šajā pilsētā un visā Lietuvā (sal. *Turpat*), dosim sevi, savu dzīvi, kalpojot un gūstot prieku, un tādējādi visiem apliecināsim, ka Jēzus Kristus ir mūsu vienīgā cerība!